

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ” – С. МИЛКОВИЦА

ОБЩ. ГУЛЯНЦИ, ОБЛ. ПЛЕВЕН

ул. „Пейо Яворов” №10 А , gsm 0897821397

e_mail: info-1500804@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ГАЛЯ ДАНЧЕВА

Директор на ОУ „Христо Ботев”
с. Милковица

ГОДИШЕН ПЛАН

За превенция и интервенция на насилието и тормоза

Приложение към Годишен план за учебната 2023 / 2024 година,
приет с Решение на Педагогически съвет № 12 / 13.09.2023 г. и утвърден със
Заповед № РД – 16 – 670 / 13.09.2023 г. на директора

Състав на съвета:

Председател: Грета Любенова Ангелушева – ст. учител прогимназиален етап

Членове: 1. Румяна Димитрова – учител прогимназиален етап

2. Десислава Георгиева Парашкевова – учител начален етап

I. Предмет:

Проучване и подпомагане психичното развитие и здраве на децата и юношите в системата на средното образование, чрез превантивни мерки и сътрудничество по прилагането на механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.

Единният механизъм за противодействие на тормоза е разработен от Министерството на образованието и науката с участието на МТСП, АСП, ДАЗД, МВР, ЦКБППМН и неправителствените организации – НМД, фондация „Стъпки за невидимите деца в Българи,” фондация „Асоциация Анимус”, Дружеството на психолозите в България и УНИЦЕФ.

II. Цел:

- Разработване и прилагане на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда..

III. Задачи:

1. Разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище
2. Разработване на защитна мрежа за интервенция при случаи на тормоз в училище

IV. Общи положения:

- Във всяко училище се създава координационен съвет с ясни функции и делегирани отговорности, който да отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с тормоза. Съветът да се ръководи задължително от заместник-директор и да включва училищния психолог или педагогически съветник, учители, ученици и родители.
- Превенцията на тормоза включва комплекс от мерки, които най-общо имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието.
- Комплексът от превантивни мерки трябва да включва всички възможни аспекти и форми на тормоза, ясно да фокусира вниманието върху участието на всички групи и да се планира на три нива - класна стая/паралелка, училище, общност.
- За да се изгради защитната мрежа е необходимо да се поставят ясни граници, изграждане на ценности, правила и процедури, които не допускат прояви на насилие и тормоз във взаимоотношенията в училище.
- По-голямата част от ситуациите на тормоз могат да бъдат овладени от учителите, а някои от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест.

□ Важно е да не бъдат омаловажавани и първите прояви на влошаване на отношенията между децата и поведение, което е неприемливо. Необходимо е още при най-малките сигнали и съмнения за тормоз да се предприемат стъпки, за да се предотврати ескалация на насилието и да се изпрати ясно послание, че такова поведение няма да бъде толерирано. Вниманието трябва да бъде насочено както към проявите на физически тормоз, така и към неговите социални и психологически форми.

ДЕЙНОСТИ:

I. Дейности по разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище

1 Оценка на проблема, през мнението на учениците/учителите/родителите – с помощта на стандартизиран въпросник

Срок: м.11.

Отг.: Координационен съвет, кл. Ръководители

2. Създаване/актуализиране на Етичен кодекс.

Срок: м.11.

Отг.: Координационен съвет, кл. Ръководители

3. Анализ на проявите на училищен тормоз и наличните правила и решения за справяне с него – честота на булинг, форми, резултати, последствия, налични и липсващи правила.

Срок: м.11.

Отг.: Председател на координационен съвет

4. Запознаване на учениците със същността и видовете тормоз, проявите, последиците и участниците в процеса.

Срок: м.11.

Отг.: класни ръководители

5. Повишаване на квалификацията на персонала за справяне в ситуации на тормоз

Срок: м.01.

Отг.: директор на училище

6. Оптимизиране на системата за наблюдение и контрол, в зависимост от резултата от оценката на проблема и подобряване системата на дежурства с оглед недопускане на насилие и тормоз.

Срок: м.12.

Отг.: директор на училище

7. Внасяне на промени в Правилника за дейността на училището и на институциите при необходимост.

Срок: м.11.

Отг.: Председател на координационен съвет

8. Запознаване на учители, ученици и родители с процедурите за реагиране в ситуации на тормоз

Срок: м.12.

Отг.: Членове на координационен съвет,
класни ръководители

9. Изработване и разпространение на информационно-образователни материали, съобразени с различните възрастови групи и свързани с:

а) превенция на тормоза;

б) правата и задълженията на децата;

Срок: м.01.

Отг.: кл. ръководители

10. Информирание и актуализиране на информацията за наличните ресурси в училището.

Срок: м.02.

Отг.: класните ръководители

11. Дейности за превенция на класа включват:

- децата и учителя създават правила за поведение в класа
- обучителни дейности и работа в класа, в който водеща роля има кл.ръководител
- обсъждане между учениците и учителя в класа или включване на външни специалисти
- използване на посредник

12. Използване на подход, ориентиран към децата, за включване в реализиране дейности по превенцията

13. Провеждане на тематични родителски срещи.

14. Водене на дневник със случаи и процедури за управление на информацията.

Срок: м.12.

Отг.: Председател на координационен съвет

Насоки за интервенция:

1. Прекратяване на ситуация на насилие и тормоз.
2. Подход за възстановяване на щетата.
3. Действия при тежък инцидент или при повторна ситуация на насилие и тормоз.
4. Насочване на детето и неговите родители към програми и услуги в общността.
5. Действие при насилие на ученик срещу член на екипа на институцията.
6. Действия при насилие на възрастен срещу дете/ученик.

II. Актуализиране дейностите по разработване и въвеждане на защитна мрежа

1 Разработване и приемане на правила и процедури за работа с:

1.1 Дете, жертва на тормоз

1.2 Дете, упражнило тормоз

1.3 Деца, които помагат и подкрепят тормоза

1.4 Децата наблюдатели

Срок: м.11.

Отг.: Председател на координационен съвет

2 Разработване и приемане на правила и процедури за регистриране на ситуации на тормоз, насочване към други служби и обмен на информация с други учебни и детски заведения

Срок: м.11.

Отг.: Председател на координационен съвет

3 Взаимодействие и решаване на конфликти между ученици, учители, родители и училищно ръководство.

Срок: постоянен

Отг.: кл.ръководители

4 Да се създаде единен регистър за регистриране на ситуации на тормоз в училището. Регистърът да включва описание на ситуацията, вида тормоз, участници, наблюдатели, предприети мерки.

Срок: м.02.

Отг.: Председател на координационен съвет

№	Деятелност	Материален ресурс	Финансов ресурс	Друг ресурс
1	Оценка на проблема, през мнението на учениците /учителите/ родителите – с помощта на стандартизиран въпросник.	Хартия за анкетни карти - листа А4, тонер	за хартия за тонер	
2	Анализ на проявите на училищен тормоз и наличните правила и решения за справяне с него – честота на булинга, форми, резултати, последствия, налични и липсващи правила.	Хартия за анкетни карти - листа А4,	за хартия за тонер	
3	Запознаване на учениците със същността на тормоза, проявите и участниците в процеса.	Хартия за изработване на информационни материали	за хартия	Време – 1 час на класа
4	Повишаване на квалификацията на персонала за справяне в ситуации на тормоз	Хартия листа А4	По 55 лв. за обучение на 4 членове на персонала	Време – 1 ден
5	Оптимизиране на системата за наблюдение и контрол, в зависимост от резултата от оценката на проблема	-	-	-
6	Разработване на процедури за реагиране в ситуации на тормоз	Хартия за изработване на процедури	за хартия	Време – 1 час - ПС
7	Запознаване на учители, ученици и родители с процедурите за реагиране в ситуации на тормоз	Хартия за изработване на информационни материали	за хартия	Време – Учители – 1 час ПС; 1 час на класа; Родителска среща – 1 ден
8	Изработване и разпространение на информационно-образователни материали, съобразени с различните възрастови групи и свързани с:	Хартия за изработване на информационни материали	за хартия	
	а) превенция на тормоза;			
	б) правата и задълженията на децата;			
9	Запознаване на децата с аспектите на насилието и начините за справяне с него.	Презентация Лаптоп и проектор.	Дарение	
10	Създаване на методически материали по превенция на тормоза в помощ на класните ръководители	Хартия за изработване на методически материали	за хартия	
11	Поддържане на непрекъснатата връзка между класните ръководители и родителите за противодействие срещу проявите на тормоз.			Електронен дневник и сайт на училището.

12	Набиране на данни и анализ на профила на ученика, използващ булинг.	Хартия	за хартия	
	Дейности по разработване и въвеждане на защитна мрежа			
13	Разработване и приемане на правила и процедури за работа с:	Хартия	за хартия	
	Дете, жертва на тормоз	-	-	-
	Дете, упражнило тормоз	-	-	-
	Деца, които помагат и подкрепят тормоза	-	-	-
	Децата наблюдатели	-	-	-
14	Разработване и приемане на правила и процедури за регистриране на ситуации на тормоз, насочване към други служби и обмен на информация с други учебни и детски заведения	Хартия	за хартия	
15	Взаимодействие и решаване на конфликти между ученици, учители, родители и училищно ръководство.	Хартия	Дарение	Завеждащ ДПС, Общинска комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни и Агенция за закрила на детето.
16	Да се създаде единен регистър за регистриране на ситуации на тормоз в училището. Регистърът да включва описание на ситуацията, вида тормоз, участници, наблюдатели, предприети мерки.	Хартия	за хартия	Постоянен – в рамките на 24 часа
17	Признаци, по които може да се разпознаят насилието и тормозът.			